

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۱۰۵

۵ شنبه ۱۳ مهر ماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۵۴

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۵۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

ششم مهر ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
 - ۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر نیرومند
 - ۳- تنفس بعثت تشنج جلسه
 - ۴- بیانات مقام ریاست راجع بلروم رعایت آئین نامه و حفظ احترام آقایان نمایندگان
 - ۵- اظهارات آقای میر اشرافی دائر بعد از خواهی از آقای امامی نایب رئیس
 - ۶- بیانات قبل از دستور آقایان رضائی و شوشتری
 - ۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسيله آقای وزیر راه
 - ۸- طرح فوریت لایحه اعتبار راه سازی
 - ۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت پیش از ظهر بر ریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : جلیلی . سنندجی . ارباب . خاکباز . امید سالار . دکتر حمزوی . بیات ماکو . دکتر مشیر فاطمی . تجدد . دکتر سعید حکمت . شادو . غضنفری . اورنگ . اسکندری . فرید اراکی . کی نژاد . بزرگ ابراهیمی . رضا افشار . ایلیچانی زاده . مصطفی ذوالفقاری . مرتضی حکمت امیر تیمور کلالی . سلطانی . محمودی .

احمد فرامرزی . صادق بوشهری . دکتر آهی . کریمی . غائبین بی اجازه - آقایان : قوامی . عاملی . هدی . تربتی . حشمتی . سمعی . یار افشار . سالار بهزادی . شقیعی . معین زاده . مهندس اردبیلی . اریه . عبدالرحمن فرامرزی . مهندس - ظفر . دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان : فرود . ۳۰ دقیقه . دکتر شاهکار . ۴۰ دقیقه . مهندس جفرودی . ۴۵ دقیقه . احمد صفائی . ۳۰ دقیقه . بزرگ نیا . ۴۵ دقیقه . پورسرتیب یکساعت . مسعودی .

یکساعت . اکبر یکساعت . نقابت یکساعت و ۱۰ دقیقه . پیراسته دو ساعت و ۱۰ دقیقه . دکتر وکیل دوساعت و ۱۰ دقیقه .

نایب رئیس - نسبت صورت مجلس اعتراضی نیست ؟ آقای حائری زاده بفرمائید .

حائری زاده - بنده را غائب نوشته اند در صورتیکه من رأی مخالف در این قسمت ها داده ام خیال نمیکنم غائب در رأی بوده باشم يك جمله ای هم که می خواستم تذکر بدهم راجع بجلسه مجرمانه ای بود که در سه شنبه گذشته تقاضا کردیم و جناب رئیس وعده داده بودند که قبل از جلسه رسمی هیئت دولت بیایند و آن جلسه مجرمانه برای توضیح بیانات نخست وزیر تشکیل بشود مع التأسف تا بحال انجام نشده خواستم تذکر بدهم که این کار زودتر بشود

نایب رئیس - بنده که در آن جلسه نبودم برض مقام ریاست میسرانم اگر قرار شد اقدام می کنیم، آقای کریمی بفرمائید

کریمی - بنده خواستم عرض کنم که غائب با اجازه بودم بی اجازه نبودم بدمم این جریانی که آقای حائری زاده می فرمایند در اذهان تولید سوء تفاهم می کند .

نایب رئیس - هیچ سوء تفاهمی تولید نمی شود . در صورت مجلس اگر نظری دارید بفرمائید

کریمی - دولت يك بیاناتی کرده قرار داد مجرمانه ای هم بسته نشده که احتیاجی بجلسه سری باشد این حرفها انعکاس بدی در خارج پیدا می کند و مردم خیال میکنند که مملکت در حال عادی نیست

نایب رئیس - بنده متوجهم وکیل در بیانش آزاد است می تواند هر صحبتی

که میخواهد بکند هیچ انعکاس بدی هم در خارج پیدا نخواهد کرد تا نمایندگان ملت ایران با خون ایرانیت در پشت این میز نشسته اند هیچکس عملی نخواهد کرد . (صحیح است) آقایان دیگر اعتراضی بصورت مجلس ندارند ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از

دستور آقای دکتر

نیرومند

نایب رئیس - نطق های قبل از دستور شروع می شود . آقای دکتر نیرومند بفرمائید .

دکتر نیرومند - بنده میخواهم از آقایان نمایندگان محترم همینطور از آقایان وزراء استدعا کنم برایش بنده توجه بفرمایند چون يك مطالبی است که البته يك قسمتش مربوط با آقایان وزراء است چند روز قبل که بنده در اصفهان بودم شکایات و تلگرافات زیادی از طرف اهالی فریدن می رسید که امسال غله ما بکلی خراب شده و نان نداریم و بذر هم برای کشت نداریم البته این شکایات به مرکز و به استاندار استان دهم نیز متوالیاً می شد .

روزی فرماندار فریدن بجناب آقای ذوالفقاری استاندار و بنده تلفن کرد که جمع کنیری در تلگرافخانه متحصن شده اند بنامد که بانفاق آقای استاندار برویم بداران فریدن چون آقای استاندار در اصفهان کارهای زیاد برای ترتیب دادن به امور کارخانجات داشتند نتوانستند بیایند و بنده رقوم قریب هزار نفر از اهالی آن ناحیه از رعایای مسلمان وارمنی در تلگرافخانه بودند بعد از اینکه آنها را بمرحوم و توجه و عنایت شاهنشاه معظم خوشحال و امیدوار نمودم و قول دادم که دولت همه

عین مذاکرات مشروح یکصد و پنجاه و چهارمین جلسه از دوره هجدهم قانون گذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

نوع مساعدت و همراهی خواهد کرد آن‌ها مطمئن شده و از تخصص تلگرافخانه خارج شدند و بنده در حدود ۶۰۰ کیلومتر در اغلب نقاط فریدن رفتیم و در همه جا هزار هانفر جمع می‌شدند و فریاد از خرابی غله و نداشتن نان می‌کردند. در ضمن از هر دهی که عبور میکردم خرمنها و معصوم غله آن‌ها را شخصاً میدیدم همه جا گندمشان را سرما و زنک از بین برده بود غیر از بعضی قسمتهای دیم کار آنها که نسبتاً بد نبود. نمونه‌ای از گندمهای آنها موجود است که ملاحظه می‌فرمائید (بسته‌ای را از راه دادند) و قابل خوردن و قابل هیچ چیز نیست عجله ازدولت استدعا میکنم در درجه اول بهر طریقیکه ممکن باشد بندر برای کشت آنها فراهم نموده و بوسیله مأمورین صالح و مطمئن باشخصیکه بندر میخوانند در محل به آنها داده و قیمت گندم را با کرایه آن دریافت نمایند چون اگر بندر دیگر موفق بکشت نخواهند شد (سهرایان - نان هم ندارند) و سال آینده گندمی نخواهند داشت بعضی جاهای دیگر ممکن است که بندر گندم را تا چند ماه دیگر بکارند ولی در فریدن ممکن نیست.

و بعداً هم دولت بفکر نان آنها باشد که اهالی بیچاره و متواری نشوند این را نیز لازم است عرض کنم که اگر زراعت فریدن موتوریزه شود سالی هزار هاتن گندم خواهد داشت و کنجایش آن را از زمین و آب دارد مطلب دیگر در چندی قبل دولت دستور داد که کمیسیون با حضور مأمورین وزارت - خانه‌های مربوطه و مدیران کارخانجات در وزارت اقتصاد ملی بریاست جناب آقای نمازی وزیر محترم مشاور تشکیل شود برای رسیدگی بوضع خراب کارخانجات کشور که بنده و نمایندگان دیگر اصفهان و جناب آقای استاندار استان دهم در آن جلسات حضور داشتیم - در جلسات مکرر و متعددی که شد با اطلاعات عمیق که آقای نمازی داشتند و همفکری و کمک اعضای کمیسیون گزارش جامعی تهیه گردید که در هیئت محترم دولت مطرح شود بعد از آن بنده دیگر اطلاعاتی ندارم که روی آن گزارش چه اقدامی شده است.

بناک کشاورزی یک نماینده کی در نجف راه آباد دارد که متجاوز از سیصد هزار نفر زارع و غیره باید از آن برای کمک به عمران و آبادی استفاده نمایند با سرمایه خیلی نا چیزیکه این نماینده گی داشته بازم بعد از پرداخت مخارجات اداری و پرسنلی و غیره سود حسابی داشته و در این مدت چند سال که این نماینده گی در آنجا تأسیس شده یکدفعه هم محتاج بصدور اجرائیه برای وصول طلب بانک نشده و دیناری از بین نرفته است لذا از دولت تقاضا دارم نماینده گی

آنجارا تبدیل بشعبه با سرمایه ای که بتواند کمک بسبب صد هزار نفر جمعیت آن ناحیه بکند بنماید. سابقاً هم از طرف بانک کشاورزی مرکز این وعده داده اند (شوشتری - سرمایه بخش بدهند) سرمایه چندان نیخواهد و فوش سیصد چهار صد هزار تومان میخواهد میلیونها نیخواهد (نایب رئیس - آقای دکتر نیرومند فرمائید) اداره پست و تلگراف و تلفن اصفهان که حقیقه یکی از مراکز است که اغلب مردم با آن سرو کار دارند از خارجی و داخلی عجلتاً در عمارتی خیلی خراب و غیر مناسب میباشد تلگرافی هم در این باب شده که بمقام معظم ریاست تقدیم مینمایم و استدعا دارم با مقامات مربوطه مذاکره و اقدام فرمایند بلکه انشاءاً برای آنجا ساختمانی بشود که از این منظره کثیف بیرون آمده و نزد خارجیه که با آنجا مراجعه میکنند اسباب نفرت و تمسخر نباشند چون اینطور جاها بین المللی است. همچنین عمارت اداره دادگستری استان دهم بمراتب از اداره پست و تلگراف ما بدتر است مراجعین که این عمارت و اساس آنرا می‌بینند کوچکترین اهمیتی باین مرکز عدالت نداده و با چشم حقارت بهمه چیز آنجا مینگردند حتی بقضات محترم بی اعتنا میشوند تصدیق فرمائید که تأثیر زیاد دارد.

میر اشرفی - صددمه جناب عالی خلاف آیین نامه رفتار کرده‌اید یکدفعه هم بنده بکنم چطور میشود وقتی که یک وکیل اینجا نشسته است صحبت میکند نباید باو اعتراض کرد، عجلت نمیکشد هر وقت میآید اینجا می‌نشیند مثل اینکه هر کس اینجا نشسته است شاگرد مکتبی است، صد مرتبه بیرون بتو گفته‌ام که احترام و کلا ردا داشته باش.

نایب رئیس - الان بشما عرض میکنم فرمائید به نشینید.

میر اشرفی - هر کاری که میخواهی بکن، هر غلطی که میخواهی بکن نایب رئیس - الان من رأی میگیرم تکلیف خودم را با آقای میر اشرفی روشن میکنم.

میر اشرفی - هر کاری که دلت میخواهد بکن، تکلیف را روشن کن، چیز عجیبی است هر چه بدهنش میآید میگوید نایب رئیس - من یا تعیین تکلیف میکنم یا استعفا میدهم و از مجلس بیرون میروم من نمیتوانم آیین نامه اجرا نکرده پشت میز ریاست بنشینم.

خلعت بری - استدعا میکنم صرف نظر فرمائید.

نایب رئیس - هیچ ممکن نیست، من با این وضع نمی‌توانم اینجا بنشینم؛ چند نفر از نمایندگان - پس چند دقیقه تنفس بدهید.

۳. تنفس بعنوان تشنج جلسه نایب رئیس - پنج دقیقه تنفس میدهم برای جلسه خصوصی که آقایان تشریف بیاورند تا بنده تکلیف خودم را باین آقا معلوم کنم.

میر اشرفی - مرده شوی سر نوشتی ببرد که بدست تو و امثال تو معلوم شود. (یک ساعت و سه ربع پیش از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و مقارن ظهر مجدداً بر ریاست آقای رضا حکم تشکیل شد)

۴ - بیانات مقام ریاست راجع بلزوم رعایت آیین نامه و حفظ احترام آقایان نمایندگان

رئیس - امروز وقتی که آقای امامی نایب رئیس مجلس را اداره می‌کردند جریان پیش آمده که با اطلاع بنده رسید و تردیدی ندارم که موجب تأسف همه آقایان محترم شده است (صحیح است) آقایان نمایندگان گذشته از اینکه وظایف رسمی و نمایندگی برعهده دارند نسبت بهمدیگر هم سوابق دوستی و آشنائی دارند و این امر مستلزم حفظ احترام همدیگر است (صحیح است) بنده هم از این جریان اظهار تأسف می‌کنم بطوریکه تحقیق شده یک سوء تفاهمی هم بوده است آقای میر اشرفی هم بی اندازه متأسفند و حالاهم بیانی هم در این زمینه مینمایند ممکن است یک وقتی یک حوادثی یا یک جریانی برای شخص در روز پیش بیاید که ایجاد عصبانیت نماید. باید همیشه دقت کرد طوری نشود که باعث اهانت بنمایند گان و نقض آیین نامه گردد. آقای میر اشرفی فرمائید.

شیانان آقای میر اشرفی دایر بعد از خواهی از آقای امامی نایب رئیس میر اشرفی - بنده همیشه معتقد هستم که بایستی در پارلمان در درجه اول آیین نامه رعایت شود (احسن است) و در درجه بعد هم بایستی همیشه در پارلمان یک اصول را مراعات کرد و از آن اصول منحرف نشد امروز که جناب آقای امامی نایب رئیس تشریف داشتند بنده خیلی متأسف هستم از اینکه یک قدری برخلاف آیین نامه رفتار کردم (احسن است) و جناب آقای امامی هم یک قدری عصبانی بودند بنده هم مریض بودم و عصبانی بودم که در نتیجه چنین پیش آمده شد قفلاهم از ایشان معذرت میخواهم (احسن است)

۶ - بیانات قبل از دستور آقایان رضائی و شوشتری

رئیس - نوبت نطق آقای رضائی است، آقای رضائی بفرمائید

رضائی - تاریخ آئینه تمام نمای آینده است و گذشته همچون چاهی راه آینده را روشن میکند سالیهاست که دولت ایران از لحاظ سیاست خارجی بی طرف بوده است و متأسفانه تمامی دولت‌هایی که بر سر کار آمده‌اند ایران را در عرصه سیاست بین المللی بی طرف نگه داشته‌اند. با وجود آنکه خود بخوبی میدانسته‌اند که با وجود این بی طرفی باز هم هنگام ضرورت هیچ دولتی رعایت بی طرفی ما را نخواهند نمود. (صحیح است)

نتیجه احراء سیاست بی طرفی آن شد که در شهریور شوم ۳۲۰ قشون هر دو

طرف چه آنها که خود را دوست مینامیدند و چه آنها که حکومت داخلی ما را موافق آرزوهای خود نمیدانستند بجا که بهمن حمله ور شدند و خون گروهری افسر و سرباز ما را بشاق ریختند (صحیح است) و مردم کثیری را دچار قحط و غلا و گرسنگی نمودند اساساً زندگی سیاسی و روابط بین دول مانند زندگی عادی و روابط بین افراد میباشد و اهمیت آنان برایتان بیشتر از لحاظ نتایج مهمی است که در بردارد. همانطور که افراد مال اندیش و حقیقت بین بافتضای هریک از ششون زندگی دوستان و وسائلی برای حفظ و حراست و توفیق خود انتخاب میکنند همانطور هم زعمای خدمتگزار و دوراندیش اقوام و ملل بر حسب موارد متعین و متفقینی برای ملت خویش تهیه می‌بینند.

سیاستمداران و کسانی که رهبری یک اجتماع را برعهده می‌گیرند باید تاسرحد امکان رئالیست و حقیقت بین بوده و ملاحظاتی سیاسی را تحت الشعاع منافع واقعی مردمی قرار دهند که بر آنها حکومت مینمایند. سیاستمداران انگلیسی و رهبران سیاست انگلستان با وجود آنهمه مناسبات حسنه‌ای که بین دولتین امریکا و انگلیس موجود بوده است با کمال شهامت و بهای رنجش همکاران امریکائی خود با چنین کمونست‌ها همان آغاز وجود آن رابطه مستقیم برقرار کردند و از این راه تسلط اقتصادی انگلستان را در خاور دور تا حد امکان حفظ نمودند.

هر سیاستمداری که جنبه حقیقت بینی را رها کند سر انجام شکست خواهد خورد. متأسفانه زبان های ناشی از اشتباهات رجال سیاسی جبران ناپذیر است و چه بسیار است فرصت های گرانبهای که از دست می‌رود و جز ندامت و پشیمانی اثری بر جای نمی‌گذارد.

امروز که دولت ایران بر سر یک دو راهی اتخاذ تصمیم واقع شده شایسته نیست که رجال و زعمای قوم آن موضوع را با دیده حقیقت بین ننگرند و دولت را در اتخاذ یک تصمیم صحیح و قاطع کمک و یاری نمایند.

حفظ بی طرفی دردنیای کنونی و در کشاکش شرق و غرب برای هیچ دولتی مفید و مخصوصاً در ایران میسر نخواهد بود من معتقدم که در جهان بی طرفی عملاً گذشته اگر آلمان و ایتالیا متحد نبودند سوئیس اشغال میشد و اگر مقتضیات جنگی ایجاد میکرد سوند نیز مانند نرژ در جهان امروز بسیاری از کشورهای بزرگ و قدیمی حتی در زمان صلح جنبه بی طرفی را رها کرده و بجانب داری از قدرتهای اقتصادی سیاسی و نظامی تظاهر میکنند.

تا از این رهگذر بر مشکلات اقتصادی خویش فائق آیند.

درد و جنگ گذشته کشور بی طرف ما از طرف دوستان و همسایگان به بهانه‌های بوج و موهوم مورد حمله قرار گرفت و سر زمین ایران از طرف قشون اجانب اشغال گردید.

هزینه توقف ارتش بیگانه بر بودجه تعیف مانع حیل شد تورم بول بوجود آمد - نظم اقتصادی بهم ریخت و قیمت ها بطرز سرسام آوری بالا رفت.

عدمای کشته شدند و عده‌ای دیگر از مردم این مملکت زندانی و تبعید گشتند - نغمه شوم جدائی و تجزیه فضای ایران را مسموم کرد و میهن پرستان ایرانی را نگران ساخت.

قشون اجنبی در داخل ایران مانع قلع و قمع آشوب طلبان و سوادا ایجاد امنیت گردید - فساد اخلاق عمومی رواج یافت. زور گویی و قلندری باوج قدرت خود رسید ستون پنجم بدست معدودی خائن بمنظور متزلزل ساختن ارکان استقلال و پایه های ملیت و قومیت ما ایجاد شد (صحیح است) روح وطن پرستی و ملت دوستی و علاقه به آب و خاک و سنن و مقدسات ملی مورد تخطئه قرار گرفت معدودی خیانت پیشه علاقه شاه و مامومیان را از یاد برده و طوق بندگی اجانب را کردن نهادند - خلاصه آنکه ایران بی طرف تمام مضار جنگ را تحمل کرد و کوچکترین طرفی در قبایل فانیجین نیست

و بدین ترتیب ثابت گردید که هر گاه منافع دول بزرگ ایجاد کند بی طرفی ملل کوچک نقض گردیده و کشورهای آنها اشغال میگردد و با مردم کشورهای بی طرف همان رفتاری میشود که در دو جنگ گذشته با ملت ایران شد.

همانطور که وجود ارتش های بیگانه در کشورهای مغلوب مانند فرانسه و آلمان موجب بروز و اشاعه هزاران مفاسد اجتماعی و اخلاقی گردید - باید قبول کرد فساد را که بیگانگان بر خلاف انصاف و مروت بمانسبت داده و به بزرگ کردن آن پرداخته‌اند نتیجه مستقیم عدم رعایت بی طرفی ایران از طرف دولت‌های زورمند در دو جنگ گذشته بوده است.

صحنه‌های ناثر انگیز مصائبیکه در دو جنگ گذشته بر ملت ایران معروض خواهد شد مردم گرسنه برای لغه‌مان ساعتها بانتظار ایستادن و در همان موقع کامیونهای پرازانان - نانی که گندمش بدست زارع ایرانی کشتاد و درو گردیده بود - از پیش چشمان گرسنه مردم ایران عبور کرد

وجود ارتش های بیگانه مانع از آن بود که معاکم صالح ایران با اعمال خلاف بیگانگان و بیگانه پرستان رسیدگی نماید و تغلفات آنها در قفس و خانه‌های آنان مورد

رسیدگی و معون فرامیگرفت راه آهن سر تاسری ایران که بهمت مردانه اعلیحضرت فقید و با خون دل و از راه وصول مالیات قندوشکر از بیوه زنان و مستندان بوجود آمده بود زیر بار سنگین مهمات فرسوده گشت

و آنچه بنام عمران از راه سازی گرفته تا ساختمان بایول ایران و بدست کارگر ایرانی در آن مدت انجام شد فقط بخاطر تأمین منافع بیگانگان بود و جنبه موقت داشت و اکنون که دهسال از آن ایام شوم میگذرد اثری از آنها برجای نمانده است

از بی طرفی ایران در دو جنگ گذشته جز نکبت وادبار اثری برای ما باقی نماند اگر ایران طرفدار یکی از دو صف میبود بهر صورت و کیفیت از آن همه مصائب که بر آن وارد آمد یاد در شمار کشورهای غالب متمتعی بر میگریقت و یاد در میان ممالک مغلوب رستخیز روحی در آن بوجود میآید

برای روشن شدن این حقیقت کافیست که نظری بوضع آلمان و فنلاند بیفکنیم که در جنگ گذشته گرفتار شدیدترین شکست ها شدند تا بهتر باین حقیقت اعتراف کنیم که زبان و کتبی که ما از بی طرفی در جنگ گذشته برده ایم آلمان و فنلاند نبوده‌اند بهر حال در هر دو جنگ سر زمین ایران بی طرف با وجود اصرار در حفظ بی طرفی از طرف ارتشهای بیگانه اشغال گردید - مطامع جنگی بیگانگان و حرص و آرزوی حد و حصر آنان با در نظر گرفتن موقعیت خاص جغرافیائی ایران موجب آن میشود که هر بار جنگی در عالم در گیرد میهن عزیز ما برخلاف تمام قوانین بین المللی و با وجود اصرار ما در حفظ بی طرفی از طرف قوای مسلح بیگانه اشغال گردد و در کشور ما اشک و در مرزهایمان خون جاری شود.

در میان کشورهای خاور میانه ایران دارای وضع خاصی است منابع سرشار نفت - تأسیسات مهم آبادان - شاهراه های سهل العبور و سرحدات زیاد آن میهن ما را در جنگ های بین المللی همواره دچار مصائب و مخاطراتی کرده زبان های غیر قابل جبرانی بر آن وارد آورده است از جهات عدیده کمتر مشابهتی بین کشور ما و فی المثل کشورهایمانند ترکیه - عراق - افغانستان و پاکستان وجود دارد. میهن عزیز ما ایران مانند کشور بلژیک هیچگاه از مضار و مصائب جنگ های خانمان بر انداز برکنار نمانده است. و بی طرفی آن علی رغم اصرار ملت ایران کرا را نقض گردیده است.

در جنگ جهانی اخیر بدون آنکه کشور ایران نخط السیر سوق الجیشی قرار گیرد از طرف ارتش های بیگانه برخلاف تمام قوانین بین المللی و با وجود علاقه ما به حفظ بی طرفی اشغال گردید و حال آنکه

کشورهای همسایه ما از این گرفتارند ممانند . بنا بر این از یک طرف زمامداران ما باید ما توجه بجهت دولات گفته شده و تجربیات تلخ گذشته دست از فکر کهنه بی طرفی بردارند و در آینده روش نوین و صریح تری در سیاست خارجی ایران اتخاذ نمایند و از طرف دیگر موقعیت ممتاز و وضع خاص جغرافیائی میهن ما را در میان سایر ممالک خاور میانه در نظر بگیرند و اگر بخواهند بمنظور احترام از مضاربی طرفی و حفظ منافع ملی و داخلی در یکی از صفوف مستحکم جهانی قرار گیرند باید مشکلات فراوان و بار بسیار سنگین ما بر سران صفوف مزبور تفهیم نمایند .

دلایل و شواهد بارز بسیاری وجود دارد که ملت ایران خواهان حقیقی یک صلح پایدار و یک زندگانی آرام است تا در میانه آنها بتواند با کار و فعالیت خود خرابیهای گذشته ارتش های بیگانه و مداخلات جانب را ترمیم نماید و ایران را آباد و مجهز به مظاهر تمدن صنعتی سازد .

ولی حال که مطامع دول قوی و آز یابان نا پذیر آنها آرامش ما را بر هم میزند و بی طرفی مورد اصرار ما را بهر صورت و بهر کیفیت در هر حال نقض میکنند و ما را دچار مصائب و بدبختی میسازند و موجب آن میشوند که ما بناچار دست از بی طرفی بشوئیم و برای حفظ خود و تأمین هدفهای مشروع ملت ایران در صحنه قرار گیریم باید مشکلات و مضلات ما در نظر گرفته شود و تمام بار سنگین این وضع جدید تنها بر گروه ملت محروم و زحمتکش ایران تحمیل نکردد و با جبران زبان های ناشی از خرابی های گذشته و رعایت مفاد مندرجات منشور ملل ما را نسبت به آینده امید وارسازند و با قبول سهم بسزائی از بار سنگین وضع جدید حقوق شایسته ملت و مملکت ما را رعایت نمایند .

گرچه وظیفه دولت است که با توجه باوضاع حقیقی جهان و در نظر گرفتن مطامع دول قوی و سوابق تاریخی و تجربیات تلخ گذشته ملت ایران را در صحنه قرار دهد که مراد نهائی تحکیم مبانی صلح جهانی و حفظ و حراست آزادی و استقلال ملتها و کشورها در برابر مطامع دول زورمند باشد .

ولی ما بیهم خود وظیفه داریم که از اظهار نظر و راهنمایی دولت خودداری نکرده و احساسات ملت ایران را صریحاً بیان نماییم . بنظر من در این انتخاب طبیعتاً ما خواستار همکاری با دولتی هستیم که با توانائی مالی خود خرابی های گذشته ما را تا حد امکان جبران نموده و بیش از سابق با کمک های رایگان بشما بدهد و با قبول تعهداتی ملت ایران را باین همکاری صمیمانه علاقمند سازند .

مفاد و نظریات مختلفی در این روزها در طرز همکاری ما با ملل دیگر ابراز میشود . در میان این عقائد و نظریات نظریه ایست که با اینکه ظاهر آ خیلی زیان بخش بنظر نمیرسد ولی در حقیقت بسیار مضر و خطرناک میباشد و آن نظریه ایست که برخی در تشکیل یک قدرت ثالث از ملل بی طرف بی وسایل و متعهد ابراز میدارند . مالکی را که مدعیان این نظریه بمنظور تشکیل یک اتحادیه بی طرف نام میبرند جملگی فاقد وسائل جنگی و دفاعی میباشدند و در آنها اثری از صنایع سنگین که لازمه مجیز کردن قوای دفاعی در جنگ های امروزی است وجود ندارد . بعضی از آنها بوجوب معاهدات جداگانه متعهد بوده و بعضی دیگر برای حراست سرحدات خود از تضمین دول بزرگ بهره مند میباشند . اغلب این ممالک فاقد سرحدات مشترک بوده و وسائل ضعیف غالب آن ها حتی کافی برای حفاظت سرزمین خودشان نخواهد بود .

من میدانم فایده چنین اتحادیه ای برای میهن عزیز ما ایران چیست ؟ مگر آنکه درس این نظریه جریان یافته وجود داشته باشد که متأسفانه در لحظات حساس تاریخ سیاسی و اجتماعی این کشور غالباً بصور مختلف و عجیب بروز کرده و بعدها دلیل آن مکشوف میشود .

در دنیای امروز و در کشاکش شرق و غرب و در روزهایی که ناهم جنس مشتمل میشود تنها دولت ها و دسته هائی بحساب می آیند که دارای نیروی نظامی و صنعتی قوی باشند و یا از طرف چنین نیروهائی پشتیبانی شوند .

در جهان امروز دیگر نمیتوان در سایه برق شمشیر و هم شوالیه های قرون وسطی و تأثیر صدای طبل و شیپور وارد میدان دفاع شد . امروز با یک بمب کار یک شهر یک سره میشود و با قدرت صنعتی ، توانائی پایداری و تهور ملت جنگ جوئی مانند زاین درهم میشکند . در جدال های امروز تأثیر نفوذ عدد فقط در مراحل نهائی و بیشتر بمنظور اشغال نقاط و تأمین نظم و امنیت مناطق اشغال شده خواهد بود .

ما با کشور هائی باید پیوند به بندیم که قدرت عظیم صنعتی و وسائل سترک جنگی آنها هنگام ضرورت و ایامیکه خاک میهن ما مورد حمله و تجاوز قرار میگردد مورد استفاده صحیح و مشروع مردم محروم ایران واقع شود .

ما صمیمانه خواهان آنیم که همکاری نزدیکتر ما با ملل دیگر بمنظور صلح واقعی جهان کمک نماید و دولت ایران ملت را در صحنه قرار دهد که قوی و مستحکم بوده و دول زورمند با وسائل و صنایع و سرمایه های کافی خود ضامن و پشتیبان مسا باشند .

ما از قبول معاهداتی که ما را همچون شهر یور سوم ۳۲۰ در برابر متجاوزین تنها گذارد بیزاریم (صحیح است) دولت باید از تردید و دو دلی دست بردارد و تحت شرایط معین و صحیحی که در آن منافع حقیقی ملت ایران از جمیع جهات تأمین شده باشد وارد یک دسته قوی و همفکر سیاسی گردد و با کمال شهامت (صحیح است) ملت ایران را پرچم دار صلح جهانی قرار دهد و به بیگانگان زوردار و طماع بفرماند که ملت ایران بر اثر تجربیات تلخ گذشته سر نوشت آینده خود را تعیین نموده و برای حفظ و حراست سرحدات میهن خود و تضمین استقلال و رژیم حکومت خود در صف متحدین نیرومندتری آماده دفاع و بیکار است . (احسن - احسن) بقیه و قتم را با آقای شوشتری تقدیم میکنم .

رئیس - آقای شوشتری بفرمائید شو شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم بنده عادت بتزلزل و دودلی نداشته و ندارم با اینکه شاید ستم از خیلی از آقایان بیشتر است و اساساً باید محتاط باشم و تجربیه سیاسی و زندگی ایجاب میکنند که یک قدری ملایم حرف بزنم و در امور شخصی هم این فلسفه را رعایت میکنم اما در امور اجتماعی و مملکت گناه و حرام میدانم . در نقطه ای که جلسه قبل راجع بمعادن نمودم از آقایان که البته حسن نیت دارند ولی ساده در سیاست و از سیاست و عمق سیاست زیاد اطلاع ندارند و عادت به احتیاط و مجامله کرده اند بمن تذکر دادند که نطق شما راجع باین قسمت که ممکن است در کشور ما در معادن ما در قسمت هائی اورانیوم داشته باشد ممکن است این بهانه بدست فلان دولت بدهد بنده اصلاً نفهمیدم که این حرف یعنی چه برای اینکه من مملکت اگر بر لبان داشته باشد طلا داشته باشد نقره داشته باشد سرب و مس داشته باشد چه ربطی ب دیگران دارد و کیل مجبور است بدولت تذکر بدهد که آقا احتیاط کن ، معادن را اگر چیز دیگری تویش هست قاچاق نکنند اینک گناهی نیست این خدمت بمملکت است من الان مستحضر شدم که اگر ایران ۱۵۰ کارخانه سمنت سازی درست کند استعداد دارد علاوه از این که در مملکت تمام بناهایش از سمنت درست شود شاید باور کردنی نیست متخصصین بمن گفتند مملکت ما قادر است حتی سمنت صادر کند حالا اگر یک و کیلی اینمطلب را اظهار کرد بتجارت فلان دولت تاجری که تجارت سمنت دارد بر بخورد؟ من آن روزی که همه مرا جوچه استوکس می نوشتند نترسیدم حالا جوچه فلان چی بنویسند من نسبت به من وظیفه خود دانستم سیاست مملکت را اینطور تشخیص دادم در تجربه و امتحان و اجتهاد سیاسی که خود

متخصص ترین سیاستدارانم صاف میگویم و از عهده اش بیرون می آیم وظیفه خود میدانم برای نوکری بمملکت و خدمت بمملکت چه با دولت مخالف باشم و چه موافق باشم منافع مردم را تذکر بدهم الان در بیرون بسر لشکر انصاری عرض میکردم بر بروزم بایشان تلفن کردم راجع بیک قسمت راه که از آنجا صادرات میشود ایشان آمدند حساب کردند و از ایشان تشکر میکنم که یک لایحه میدهند که سازمان برنامه ده میلیون تومان بدهد برای راههای شوسه (عده ای از نمایندگان - کم است) کم است بیشتر بدهند من تقدیس میکنم وظیفه و کیل همین است همین حرفها است . ما که نمایم اینجا مجامله داشته باشیم بنده میدانم در پشت اما مزاده داد چهار معدن سرب است وزیرش نقره است اگر این را بگفتم بدولت ممکن است اشتباه کرده باشم آقای ذوالفقاری ممکن است اشتباه بکنم ولی این تذکر من گناه نیست من عرض کردم که رفتم خدمت آقای صدر - الاشراف آن مرد محترم وقتی که نشست . وزیر بود بایشان عرض کردم که شنیده ام که در زمان نردان و بعضی جاهای دیگر قشون بیگانه مقداری از کوهها را محاصره کرده سنگهای آنجا را میبرد و ایرانیهای عزیز را به وطن خودشان اجازه نمی دهند برونند شما تحقیق کنید ممکن است این سنگها برای ما قیمت داشته باشد برای چه برونند ؟ خوب این وظیفه من بوده است آتوق و کیل نبوده ام وظیفه ایرانیست اقتضای داشت و آنهایی که خیال میکنند که از گفتن اینچنین حرفها یک نماینده ای را ملکوک میکنند یا یک نماینده ای را به اجنبی می چسباند آنها باید بدانند اشتباه میکنند این نوع افکار با دنیای امروز سازش ندارد الان نطق آقای رضائی را که شاید ما در یک صف هم نیستیم من تصدیق کردم و تصدیق میکنم آقایان بدانید و آگاه باشید که مگر متفق باشیم و گرنه وضعیت سوق الجیشی ایران و علاقه تمام افراد ایران بهیمنشان برای هر دولت متجاوز همسایه البته اگر از اطراف ما را نگیرند مثل شهر یور شوم به تنهایی خیلی برایشان گران تمام میشود زیر امحال است ایرانی تا یک نفر زنده باشد و یک قطره خون داشته باشد بگذارد قشون بیگانه برض و ناموس و مملکت او تجاوز کنند (صحیح است) من میگویم و پروا ندارم این جناب آقای اورنگ است این آقای عباس مسعودی است این آقای نیکپور است وقتیکه قشون اجنبی حمله کرد در شهر یور من رفتم بخانه اورنگ آنوقت شاهنشاه فقید رضوان الله علیه نمایند بن لطفی نداشتند گریه زیادی کردم گفتم من بیر مردم بلند شوید بروید و بگوئید بجهت اول کسیکه کفن بیوشد و اسلحه بدست بگیرد برد

صفحه ۴۴

در قسمت مقدم من هستم حالا هم میروم دم مرگ هم باشد میروم پس بدانید که من هر چه گفتم و نمایندگان هر چه عرض میکنند بملت آنچه تشخیص داده اند مجبورند آزادانه فکر صائب خودشان را بملت و دولتی که از او انتظار مبارزه با فساد و سایر معانی را دارند عرض کنند من برای رفع اشتباه این عرایض را کردم و معذرت میخوام .

۷- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر راه رئیس - وارد دستور میشود آقای وزیر راه فرمایشی دارید بفرمائید وزیر راه (سر لشکر انصاری) - نمایندگان محترم استحضار دارند که در سال جاری بمنظور متعادل ساختن بودجه کشور در حدود سیصد میلیون ریال از اعتبارات وزارت راه کاسته شد (نراقی - با کمال تأسف) و قرار شد که از اعتبارات سازمان برنامه کشور مورد علاقه عموم آقایان نمایندگان محترم میباشد (صحیح است) و چون سازمان برنامه مجوز قانونی برای واگذاری اعتبارات وزارت راه را نداشت با موافقت

مذاکرات مجلس شورای ملی

سازمان نامبرده طرحی تهیه شده است که معادل یکصد میلیون ریال از اعتبارات سازمان برنامه در اختیار وزارت راه گذاشته شود (صحیح است) این طرح با قید و فوریت تقدیم میشود که آقایان تصویب بفرمائید (صحیح است - احسن)

۸- طرح فوریت لایحه اعتبار مخرج راه سازی رئیس - لایحه قرائت میشود و فوریت آن مطرح میشود (شرح ذیل خوانده شد) ماده واحده - بمنظور تأمین کسر اعتبار مربوط راهداری و راهسازی و اسفالت خطوط دست اقدام و آنچه انجام آن در سال ۳۴ بوسیله وزارت راه ضرورت پیدا کند و برای خرید لوازم فنی و وسایط نقلیه و افزار یدکی جهت تعمیر ماشین های راه سازی و پرداخت هزینه نظارت و هزینه های دیگر مربوط به راهداری و راه سازی سازمان برنامه مکلف است علاوه بر آنچه ضمن برنامه های اجرائی بوجوب قانون مصوب اسفند ماه ۳۷ بتصویب رسیده است تا آخر سال جاری مبلغ یکصد میلیون ریال بوزارت راه پرداخت نماید که به مصارف فوق برسد .

رئیس - فوریت مطرح است آقای مسعودی موافقتی؟ (محمد علی مسعودی - بله) آقای دولت آبادی موافقتی؟ (دولت آبادی - بله) آقای صارمی موافقتی؟ (صارمی خیر مخالفم) (صدرزاده - اسم بنده راجعاً یادداشت نکردند بنده مقدم بودم) منشیها اینطور یادداشت کرده بودند، آقای صارمی بفرمائید .

صارمی - تعمیر و اصلاح راهها که نهایت ضرورت را دارد درش تردیدی نیست و از این نقطه نظر که شخصاً معتقد به اصلاح هستم قائل بمذاکره و بحث نیستم برای اینکه در موارد لازمه هم حتی در پشت تریبون مجلس این تذکر لازم بر اادم (اعظم زنکنه - شما که موافق هستید) توجه بفرمائید این مقدمه است به ذی المقدمه میرسد نکته ای را که میخواهم تذکر بدهم اینست که در ساختن جاده ها عموماً تبعیض میشود و رعایت مصالح و احتیاج نقاط مختلفه مملکت نمیشود (صحیح است) تعمیرات جاده های فرعی در درجه اول ضرورت دارد که بسازند بنا بر این با تکلیف و اطمینان بشرافت شخص آقای وزیر راه امیدوارم

که دیگر تبعیض نشود و راهها بطوریکه مورد احتیاج ایالات و ولایات است ساخته بشود و بعد از تذکر این مطلب مخالفتم را مسترد میدارم .

۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه رئیس - تصور میکنم عده برای رای کافی نیست ولی اگر اجازه بدهید پیشنهادی راجع به لایحه منع استعمال تریاک رسیده است یکی از این پیشنهادات آنست که کلیه پیشنهادات به کمیسیون برود و اینهم محتاج به رای است همینطور عده زیادی از آقایان نمایندگان تقاضای تشکیل جلسه را برای روز شنبه نموده اند (یکی از نمایندگان - اینهم محتاج برای است) بله بهمین جهت عقیده من اینست که جلسه همان روز یکشنبه باشد که اول فوریت این لایحه رای بگیریم و بعد هم قرائت پیشنهادات لایحه منع کشت خشخاش خواهد بود و فعلاً جلسه را ختم میکنم .

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی رضاحکمت

سؤالات نمایندگان

ریاست محترم مجلس شورای ملی
بدین وسیله استعفا میشود و وزیر فرهنگ
اطلاع فرمایند جهت پاسخ بسؤال زیر در
مجلس حاضر شوند.

مدت مددیست که قانون اعزام دانش -
جویان اول دانشکده ها بخارج از کشور
تصویب و تمام مراحل قانونی راطی کرده
است علت تأخیر در اجرای قانون فوق چیست
و تا کتون نسبت با اجرای آن چه اقداماتی
بعمل آمده است؟ محمود افشار

ریاست محترم مجلس شورای ملی
مقرر فرمائید وزیر جنگ برای پاسخ
بسؤال زیر در مجلس شورای ملی حضور
یابند.

۱- جریان پرونده سرهنگ مصور
رحمانی که بواسطه همکاری با حزب منفور
و منعله توده و سایر مفسدین و اخلاص گران
توقیف شده بکجا منتهی شده است. بقرار
اطلاع نسبت باین شخص که بر علیه رژیم
مملکت اقدامات نموده ارفاقاتی میشود
در حال چنانچه در ظرف مدت ده روز
پس خداده نشود این سؤال بمنزله استیضاح
از آقای وزیر جنگ است.

میراشرفی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
توقع دارم مقرر شود جناب وزیر کشور
برای توضیح موضوع ذیل در مجلس حاضر
شوند.

هلت اینکه ژاندارمری یزد بکنفر
حمای مقیم پشتکوه یزد در مضر و ساخته
و تحریک احساسات اهالی مسلمان محل شده
و قضیه منجر بقتل چند نفر گردیده و پس از
فرار مابشرین حمل ۶۳ نفر از اهالی بیگناه
را باشکل عجیبی دستگیر و در زندان شهر
یزد تحت فشار قرار داده حتی از رسانیدن
اهانه مردم خیر به حبوسین استنکاف دارند
چيست؟ حائری زاده

ریاست محترم مجلس شورای ملی
متننی است مقرر فرمائید جناب وزیر
فرهنگ هر چه زودتر برای پاسخ سؤال زیر
در مجلس حاضر شده و بمجلس شورای ملی
توضیح بدهند:

با وجود تصویب قانون اعزام شاگردان
اول بخارج برای تکمیل تحصیلات و باتوجه
باینکه چند هفته بیشتر بافتتاح دانشکده ها
نمانده چرا دولت در اجرای قانون تامل
کرده و در اعزام مصطلین نامبرده اقدام
نمی نماید.

دکتر شاهکار محمد
مقام محترم ریاست
خواهش میکنم بدولت اطلاع دهید که
برای پاسخ بسؤال ذیل در مجلس حاضر
شوند.

آیا فرمائید دکتر مصدق را برای
بستن مجلس قانونی میدانید اگر میدانند
چرا عاملین مؤثر فرمائید را در پستهای
خود نگه داشته و با مقام بالاتر داده است.
عبدالرحمن فرامرزی

مقام محترم ریاست
خواهش میکنم بدولت اطلاع دهید
که برای پاسخ بسؤال ذیل در مجلس
حاضر شوند.
برای اعاده افسران بازنشسته که در
اعاده مشروطیت و تثبیت سلطنت مشروطه
سهام بسزائی داشته اند بخدمت چه اقدامی
کرده اند.

عبدالرحمن فرامرزی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
متننی است مقرر فرمائید آقای وزیر
راه برای پاسخ دادن بسؤالات زیر بمجلس
شورای ملی حاضر شوند.

۱ - باینکه در گذشته سعی بعمل می
آمده تا در کارهای فنی و صنعتی از وجود
مأمورین ایرانی بجای بیگانه استفاده شود و
با توجه باینکه در حال حاضر مهندسین و
کارشناسان با سابقه و مجرب ایرانی در کلیه
شئون مختلف به تعداد کافی موجود است
خواهشمند است توضیح فرمائید برخلاف
رویه گذشته بچه علت عدم مأمورین بیگانه
بریاست ادارات حساس راه آهن گمارده اند
تا مهندسین کار آزموده داخلی هست بهیچ
وجه استفاده از مأمورین خارجی جایز
نیست.

۲ - در یکی دوماه اخیر چهار سانحه
هولناک و حیرت انگیز آنهم بفاصله دو هفته
روی داده است و بطور تقریب ۱۸ میلیون
تومان خسارت برآه آهن رسیده و ۲۰ نفر
تلف شده اند سانحه عظیم رود شور که

تشریح آن موجب تأثر و تهنونه از آشفتگی
اوضاع راه آهن است یکی از بزرگترین
حوادث و سوانح راه آهن بوده که در تاریخ
این مؤسسه وقوع چنین سانحه عظیمی بی
نظیر بوده بطوریکه اطلاع حاصل شده برخی
از رؤسای ادارات فنی راه آهن امکان وقوع
اینگونه سوانح را پیش بینی و در موقع خود
جریان را به سرپرست راه آهن و مدیر فنی
آنجا اطلاع داده اند معلوم نیست بچه علت به
گزارشات آنها توجه نشده و در نتیجه يك
چنین خسارت هنگفتی برآه آهن وارد شده
بعلاوه کسانی که باید بر اثر وقوع این
سوانح در زندان باشند بکارهای حساس
دیگری گماشته شده و فقط به گرفتن و
تعقیب چند نفر مأمور جزء اکتفا گردیده
است آقای وزیر راه توضیح دهند که علت
وقوع این همه سوانح چه بوده و چه اقدامی
نسبت به تعقیب مسئولین حقیقی کرده اند.
سید جعفر بهبانی

از ریاست محترم مجلس شورای ملی توقع
دارم مقرر فرمائید جناب آقای نخست
وزیر برای جواب پرسش ذیل در مجلس
حاضر شوند و اگر در مدت یکماه در دادن
جواب تسامح شود این پرسش موضوع
استیضاح خواهد بود

مخارج پذیرائی اعلیحضرت پادشاه
سعودی چه مبلغ شده و برای پذیرائی
رئیس جمهور ترکیه و دیگران چه مبلغی
در نظر گرفته شده و منافع سیاسی این
پذیرائی ها برای ملت ایران چیست

طبق اطلاعات غیر رسمی مذاکراتی برای
ورود ایران در اتحادیه اسلامی با اعلیحضرت
پادشاه سعودی شده بنا بر این علت
استنکاف ایران از دخول در اتحاد اسلامی
چه بوده؟ در صورتیکه انگلستان با ترکیه
و عراق اتحاد نموده و مضار این اتحادیه
برای ایران روشن است حائری زاده
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
متننی است سؤال ذیل را برای
جواب بدولت ابلاغ فرمائید

۱ - آیا تأسیسات شرکت ملی نفت
ایران بیمه شده و در صورتیکه بیمه نشده
چرا نسبت به بیمه شدن آن اقدام نمیشود
۲ - نفتی که از بنادر ایران خارج
میشود بوسیله شرکت های بیمه خارجی بیمه
میشود چرا دولت اقدام نمیکند ترتیبی
داده شود که شرکت سهامی بیمه ایران در
بیمه مزبور دخالت داشته باشد.

۳ - آیا حقوق و مزد کارمندان
و کارگرهای تأسیسات نفتی شرکت ملی
نفت ایران زیاد شده یانه و حقوق و مزد
فعلی باتوجه بگرانی لوازم زندگی برای
تأمین معیشت آنها کافی و متناسب با کار
آنها هست یانه و دولت چه اقدامی در این
زمینه نموده و خواهد کرد

ارسالان خلعت بری
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
راجح بخرابی پل فهلسان که وزیر
محترم راه در مجلس بیان نمودند که مورد
رسیدگی قرار داده ایم و پس از رسیدگی
کسانی که قصور و یا تقصیر آنها در
ساختمان پل باعث زیان و خسارت وارد
گردیده مورد تعقیب قرار خواهیم داد
متننی است وزیر محترم راه نتیجه رسیدگی
و اقداماتی که در تعقیب این قضیه فرموده
اندر در مجلس شورای ملی اعلام فرمائید
صدرزاده

مقام مقدس مجلس شورای ملی
خواهشمندم مقرر فرمائید جناب آقای
وزیر خارجه برای پاسخ سؤال ذیل در مجلس
حاضر شوند.

۱- جناب آقای وزیر خارجه توضیح
دهند که علت این مسافرت طولانی چه
بوده و نتیجه حاصله از این مسافرت برای
کشور چه خواهد بود.
۲- تعیین نمایند هزینه مسافرت ایشان
چه مبلغ بوده است. میراشرفی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
خواهشمند است جناب آقای نخست
وزیر و وزیر دارائی اطلاع دهید برای پاسخ
بسؤال ذیل در اسرع وقت در مجلس حضور
بهرسانند.

بقرار اطلاع آقای ابوالحسن ابتهاج
مدیر عامل سازمان برنامه مبالغی بعنوان
هزینه سفر و فوق العاده و خرید خاویار
سوقاتی از وجوه سازمان برنامه ارزی و
ریالی برداشت نموده است باتوجه باینکه
دولت موافقت با رفتن ایشان بطور رسمی
بمجمع عمومی بانک بین المللی که در استانبول
تشکیل میشده است ننموده و ایشان بطور
خصوصی مبادرت باین مسافرت کرده اند
معلوم فرمائید اولاً چه مبلغ بعنوان بالاو
نظائر آن از وجوه سازمان برنامه برداشته
شده و در ثانی مجوز این برداشت چه
بوده است.

مهندس هرمز شاه خشاهی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
خواهشمند است جناب آقای نخست
وزیر و وزیر دارائی اطلاع دهید برای پاسخ
بسؤال ذیل در اسرع وقت در مجلس
حضور بهرسانند.

باینکه قرارداد مربوط بفرودگاه
ها منعقد بشود کت انگلیسی بریان کوبین و
شرکاء از لحاظ اینکه فاقد اعتبار و بر
خلاف مقررات بوده مردود شناخته شده و
موضوع بنا بر اعلام جرم اینچنان در کمیسیون
عرایض در دست رسیدگی است معذک
آقای ابتهاج روز قبل از عزیمت با استانبول
دستور داده است مبلغ ۵۰۰۰ لیره کدر
قرارداد پیش بینی شده بوده بعنوان پیش پرداخت
بدون موافقت هیئت نظارت بشرکت مذکور
پرداخت نمایند و دستور پرداخت این مبلغ
در تاریخ ۱۹-۶-۳۴ باینک ملی ایران واصل
و وجه هم حواله شده است مجوز قانونی
پرداخت این وجه چه بوده؟

مهندس هرمز شاه خشاهی
مقام محترم ریاست مجلس
شورای ملی
متننی است سؤال ذیل را برای جواب
بدولت ابلاغ فرمائید.
از یکسال قبل دولت ساختن راههای
اساسی ایران را جزء برنامه عمرانی خود
قرارداد و از نظر اهمیت موضوع متننی
است پاسخ سؤالات ذیل را در مجلس شورای
ملی بیان فرمائید.

۱- آیا اجراء برنامه های راه سازی
شروع شده و چه اقداماتی شده و در صورتی
که شروع نشده علت تأخیر چه بوده و چیست
۲- آیا مسؤلیت ساختن راهها با
وزارت راه است یا با سازمان برنامه
۳- چون کیفیات قرارداد منعقد با
شرکت جان مولم معلوم نیست خواهشمند
است توضیحاتی برای روشن شدن موضوع
ومقاد قرارداد در مجلس شورای ملی بدهند
ارسالان خلعت بری